

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Kolehmainen, S-L. ; Kilpinen, T. ; Komulainen, M. & Williams, P. (2019) Yhdessä yrittäjämäiseen ekosysteemiin 3AMK:ssa. Tikissä. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan sydämessä. Julkaistu 21.1.2019.

URL: <https://blogit.metropolia.fi/tikissa/2019/01/21/yhdessa-yrittajamaiseen-ekosysteemiin-3amkssa/>

Yhdessä yrittäjämäiseen ekosysteemiin 3AMK:ssa

Sirkka-Liisa Kolehmainen, Taina Kilpinen, Marjatta Komulainen, Päivi Williams · 21.1.2019

Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian strateginen liittouma (3AMK) käynnistyi 1.1.2017 yhtenä tavoitteena edistää 3AMK:in, opiskelijoiden ja henkilöstön yrittäjyysvalmiuksia. Blogissa kerromme 3AMK-henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien kehittäminen -tiiminä tekemästämme [kehittämistyöstä](#) henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien edistämiseksi ja edistään samalla yrittäjyyden ekosysteemiä pääkaupunkiseudulla.

Vuorovaikutuksella yrittäjämäiseen ekosysteemiin

Vuorovaikutus on moniulotteinen ja laaja tietoperustainen käsite, jonka rinnakkaiskäsitteet ovat *kommunikaatio*, *keskustelu* ja *dialogi*. Vuorovaikutus on systeeminen ja esiintyy yksilöiden ja ryhmien välillä sekä laajasti *verkostoissa* ja *ekosysteemissä*. Moninaisuutta ovat avanneet Kolehmainen, Paldanius & Vehkaperä (2017) [Vuorovaikutus omistajanvaihdosten innovaatioalustalla. 6Aika: Hyvinvointiyrietykset kiertoon EAKR -hankkeessa](#) -artikkelissaan.

Kehittämistyömme taustalla ovat klusteri ja arvoverkkoajatukset sekä yrittäjyyden ekosysteemin rakentaminen. Työ- ja elinkeinoministeriön [selvitys julkisista yrityspalveluista](#) paljasti koordinoimattoman yrityspalvelujen kentän, jossa ekosysteemiselle kehittämiselle, toimijoiden välisten rajapintojen sekä työnjakojen selkeyttämiselle on tilaus. (Pekkala ym., 2016). Pääkaupunkiseudulla on tarjolla julkisia yrityspalveluja, joiden monisyinen palveluvalikoima on vaikeasti hahmotettavissa ja hallittavissa. Ammattikorkeakoulujen rooli yrittäjyyden edistäminen osana laajempaa yrittäjyyden ekosysteemiä onkin vahvasti kehittäjän ja verkostoijan rooli.

Pienille- ja keskisuurille yrityksille tehdyn [tutkimuksen](#) mukaan korkeakoulut eivät ole hyödyntäneet yritysyritysyhteistyötä voimavarana. Yritykset toivoisivat, että korkeakoulut kehittäisivät tapojaan viestiä nykyistä paremmin toiminnastaan ja yrityksille tarjoamistaan yhteistyömahdollisuuksista sekä panostaisivat yhteistyön rakentamiseen monimuotoisten yritystarpeiden kehittämiseksi (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry ym, 2018b).

Ekosysteemit dynaamisia ja kontekstiin reagoivia

Salmisen ja Mikkilän (2016) [Yrittäjäekosysteemit kasvun ajurina](#) -julkaisussa *yrittäjäekosysteemit* hahmotetaan siltana *innovaatio*– ja *liiketoimintaekosysteemien* välille. Ekosysteemisen politiikan tulisi olla kokonaisuudet hahmottavaa, vuorovaikutussuhteiden sekä toimijoiden välisten rajapintojen yhteensovittavaa ja muuttuviin kontekstuaalisiin tilanteisiin reagoivaa. Julkisilta toimijoiltakin edellytetään moderneja toimintamalleja, työkaluja ja kyvykkyyksiä sekä epävarmuuden sietoa. Toimivan ekosysteemin rakentaminen vaatii systeemihoitoa, systeemin kokonaisuuden hahmottamista, monipuolisia arviointikäytänteitä sekä kykyä siirtyä vanhojen ongelmien ratkaisemisesta uuden yhteisen tulevaisuuden luomiseen (co-creation) (Salminen ja Mikkilä, 2016, 6). Opettajilta ja tiimeiltä tämä edellyttää itsensä johtajuutta, irrottautumista vanhoista malleista, vastuun jakamista, monitasoista vuorovaikutusta ja ketterää kehittämistä.

Uusissa [Korkeakoulujen yrittäjyys suosituksissa](#) nähdään kolme keskeistä kehittämisaluetta: 1. yrittäjyysasenne ja -valmiudet, 2. uusi yrittäjyys ja 3. uudistuva yrittäjyys (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry ym. 2018a). Yrittäjyysasenne ja -valmiudet luovat pohjaa kahdelle jälkimmäiselle. Oppimisen omistajuudella, avoimella jakamisella, tiimi-, kumppanuus- ja verkostoyhteistyöllä sekä ketterällä, innovatiivisella kokeilukulttuurilla synnytetään uutta, parannetaan ja korjataan vanhaa sekä pidetään yritykset elinvoimaisina.

Vuorovaikutteiset pajat henkilöstön kehittämisessä

3AMK-henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien tiimimme kehitti 3AMK-henkilöstön yrittäjyysvalmiuksia vuonna 2018 kahdella työpajalla henkilöstölle ja opiskelijoille. Näissä molemmissa oli mukana noin 20 osallistujaa. Samalla kartoitettiin henkilöstön yrittäjyysvalmiuksia ja kehittämistarpeita. Tässä kehittämisessä vuorovaikutus muiden yrittäjyyden ekosysteemin toimijoiden nousi kehittämisen tavoitteeksi.

Korkeakouluissa yrittäjyyden opettajat puurtavat yksin tehden päällekkäistä työtä. Verkostoituminen nousi keskeisenä kehittämiskohteena. Samoja alueen yrittäjiä kuormitetaan, eikä tiedetä toisten tapahtumista ja tarjonnasta. Kehittämistä on myös tiimiopettajuudessa, tiedon jakamisessa ja yhteisessä tekemisessä. Aina kun on yrittäjyyden äärellä kohtaamista, vahvistuu yrittäjyyshenki.

Tarvitaan substanssiosaamisen kehittämistä, yritysvierailuja, tiimivalmennusta ja -opettajuutta, projektioppimista sekä opettajavaihtoa. Suurin osa näistä toiveista liittyy vuorovaikutukseen muiden tahojen kanssa. 3AMK-henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien tiimi on toiminut vuoden ja olemme lisänneet amk:in HRD -henkilöstön ja yrittäjyyden ekosysteemitomijoiden kanssa yhteistyötä.

Työpajojen tuloksena havaittiin opettajien ja opiskelijoiden positiivisen asenteen merkitys osaamisen kehittämiseen. Positiivinen asenne yrittäjyyttä kohtaan ja sitä kautta yrittäjämäinen ote vahvistaa yrittäjyysopettajien työtä, joka välittyy opiskelijoille. Yrittäjämäinen opettaja on inspiroiva, kannustava, hyvä kuuntelija, innostunut ja ennakkoluuloton toimija. Hän kannustaa kokeilemaan muistaen konkretian merkityksen. Positiivista asenne vahvistuu vuorovaikutuksessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Koulutustilaisuudet ekosysteemin edistäjinä

Ekosysteemiä vahvistettiin kolmella koulutustilaisuudella vuonna 2018: [Eikö motivaatio riitä? – Keskity toimeenpanoon](#), 9.10. Haaga-Heliassa Pasilassa sekä [PBL-Valmennus: Opettaja työelämätaitojen vauhdittajana](#) 7.11. ja 30.11.2018. Näiden markkinointiin tiimi ja HR-henkilöstö osallistuvat ammattikorkeakouluissa.

Kolmen AMK:n tavoitteena on tulevaisuudessa kehittää henkilöstönsä fasilitointi- ja valmennustaitoja. Nämä taidot liittyvät läheisesti yrittäjyyteen, yritysideoiden sparraamiseen, yhteiskehittämiseen ja tiimityön fasilitointiin. 3AMK-yhteistyössä on tarkoitus järjestää kesällä 2019 opiskelijoille 10 Days 100 Challenges –innovaatiohaasteohjelma, johon tarvitaan tiimityön fasilitoinnin osaajia. Myös työpajoissa opiskelijat toivoivat vuorovaikutusta ja henkilökohtaisia tapaamisia.

Ekosysteemin edistämistä sosiaalisessa mediassa

Työpajojen jatkoksi avasimme oman [3AMK henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien LinkedIn-ryhmän](#) keskustelun luomiseksi ja yhteisen kehittämistyön jatkamiseksi. Sisällöntuottajina toimivat kaikki yrittäjyysasiantuntijat. Laurea on avannut [Opiskelijakauppa.fi](#) -oppimisympäristön, jossa opiskelijat voivat harjoitella liiketoimintaa. Alustalla on tarkoitus myös tiedottaa yrittäjyyteen liittyvistä ekosysteemin tapahtumista sekä kursseista.

Kehittämistyömme vahvisti pääkaupunkiseudun kolmen ammattikorkeakoulun (3AMK), Laurean, Metropolian ja Haaga-Helian tavoitetta henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien vahvistamisessa osana laajempaa ekosysteemiä. Yhteisesti jaettu työkalutuuri ja yrittäjyyden ekosysteemin tuki opettajan yrittäjäidentiteetin vahvistajana on tulevaisuutta.

Samoja kehittämiskohteita löytyy Korkeakoulujen yrittäjyysuositukset 2018 julkaista ja sen pohjalta työstetyissä [Yrittäjyyden pelikirja](#):ssa ja [täydennettävä versio](#) :ssa, joka on tehty korkeakoulun omaksi pelikirjaksi. Yrittäjyysasenne ja -valmiudet ovat Yrittäjyyden pelikirjassa jäsennetty *Oppimisen omistajuuden vahvistamiseksi, Yrittäjämäisen oppimisympäristön ja Yrittäjämäisten tiimien rakentamiseksi, sekä kokeilukulttuurin juurruttamiseksi*. Nämä ovat keskeisiä alueita myös 3AMK-henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien kehittämisen kannalta.

Kehittämistyömme oli esillä yrittäjyyskasvatuspäivillä Lahdessa ja siitä on ilmestynyt [abstraktikirja](#) ja [artikkelijulkaisu YKTT2018](#). Seuraavat yrittäjyyskasvatuspäivät järjestetään Helsingissä Haaga-Helia ammattikorkeakoulun ja Helsingin Yliopiston Viikin laitosten yhteistoimintana 2.-3.-10.2019.

Suomen Yrittäjät järjestää yhdessä Diakin kanssa maksuttoman [valmennuksen opettajille yrittäjyyspedagogiikasta ja yritysyrityksestä](#) Helsingissä 5.4. ja 9.5.2019.

Kirjoittajat:

Sirkka-Liisa Kolehmainen, Metropolia ammattikorkeakoulu, Terveystieteiden tutkimuspalvelut ja palvelujohtaminen, sote -johtamisen YAMK-tiimi, THM, lehtori, projektipäällikkö, [Oona – Osaamista ja onnistumisen tukea yrittäjänaisille -ESR-hanke](#) sekä asiantuntijalehtori, [Tuote- ja palveluvirtäjä -EAKR-hanke](#). Fysioterapian, jalkaterapian, kuntoutuksen, yrittäjyyden, johtamisen, laadunhallinnan, kehittämisen ja kouluttamisen asiantuntija.

Taina Kilpinen, Laurea-ammattikorkeakoulu, Asiantuntija/Yrittäjyystiimi (henkilöstön ja opiskelijoiden yrittäjyysvalmiuksien kehittäminen, yrittäjyyden edistäminen, viestintä & verkostot), Projektipäällikkö: Polku – liikeideasta kasvuyritykseksi, Spinno – kasvuyrityksen kehityskumppani, Talsinki Metropolitan Incubation, KTM, kasvuyrittäjyyden, asiantuntijoiden ja johtajien kehitysohjelmien, kansainvälisen yhteistyön, projektijohtamisen asiantuntija.

Marjatta Komulainen, Metropolia ammattikorkeakoulu, Terveysalan tutkimuspalvelut ja palvelujohtaminen, Metropolia Masters´ tutkinnot, johtamisen asiantuntija-lehtori, VTM, MBA, väitöstutkija, työskentelee yrittäjyyden ja palvelujen johtamisen parissa. Hänellä on monipuolista kokemusta johtamisesta, kehittämisestä ja kouluttamisesta.

Päivi Williams, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Päivillä on parinkymmenen vuoden kokemus kansainvälisestä liiketoiminnasta niin isoista yrityksistä kuin startupeista opetuksen, digitalisaation, markkinoinnin ja projektijohtamisen aloilla. Hän on innostunut elinikäisestä oppimisesta, ja valmistuttuaan tietojenkäsittelyopin maisteriksi hän on opiskellut markkinointia ja johtamista Aalto-yliopistolla, sekä valmistunut ammatilliseksi opettajaksi. Yrittäjyys ja yrityskasvatus on lähellä sydäntä ja nyt Päivi toimii Service Design Leadina Haaga-Helia ammattikorkeakoulun StartUp Schoolissa.

Lähteet

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry & Suomen Yrittäjät ry (2018a). Korkeakoulujen yrittäjyysuositukset. Saatavilla [www-muodossa: http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/Yrittäjyysuositukset/Yrittäjyysuositukset%20korkeakouluille%202018.pdf](http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/Yrittäjyysuositukset/Yrittäjyysuositukset%20korkeakouluille%202018.pdf)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry & Suomen Yrittäjät ry (2018b). Selvitys: Pk-yritysten näkemyksiä korkeakoulu yhteistyöstä ja sen vaikuttavuudesta. Saatavilla [www-muodossa: http://www.arene.fi/wp-content/uploads/PDF/2018/Pk_selvityksen_yhteenveto_verkko.pdf](http://www.arene.fi/wp-content/uploads/PDF/2018/Pk_selvityksen_yhteenveto_verkko.pdf)

Kolehmainen, S-L., Paldanius, M. & Vehkaperä, U. (2017) Artikkel. Vuorovaikutus omistajanvaihdosten innovaatioalustalla 6Aika: Hyvinvointiyritykset kiertoon –hankkeessa. Turpeinen, Juha-Matti (toim.): Yrittäjyyskasvatus – Tulevaisuuden siltojen rakentaja ja raja-aitojen murtaja? 11. Yrittäjyyskasvatuspäivät 2017 Oulussa: Artikkelikirja. Oulun yliopiston oppimateriaalia, E6. Kasvatustieteiden tiedekunta. Oulun Yliopisto. Tampere: Juvenes Print. p 286-310. ISBN 978-952-62-1789-5 (PDF), ISSN 1457-3555. Saatavilla [www-muodossa: http://jultika oulu.fi/files/isbn9789526217895.pdf](http://jultika oulu.fi/files/isbn9789526217895.pdf)

Kolehmainen, Sirkka-Liisa, Kilpinen, Taina, Komulainen, Marjatta & Williams, Päivi (2018b). Kolmen pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulun henkilöstön yrittäjyysvalmiuksien kehittäminen. Artikkelit ss. 71-92. Teoksessa: Peltonen, K., Laakso, H., Kuru, P. & Oksanen, L., (2018). YKTT2018 Yrittäjyyskasvatuspäivät 2018 – Artikkelit. Entrepreneurship Education Conference 2018 – Articles. Tutkimusraportit – Research Reports 84. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. LUT University. Lappeenranta. Saatavilla [www-muodossa: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-335-246-9](http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-335-246-9)

Pekkala, H., Lamminmäki, K. Kaihovaara, A., Halme K. & Salminen, V. (2016). Selvitys julkisista yrityspalveluista. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Konserni 10/2016. Saatavilla www-muodossa:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74841/TEMjul_10_2016_web_11032016.pdf?sequence

Salminen, V. & Mikkilä, K. (2016). Yrittäjäekosysteemit kasvun ajurina. Saatavilla www-muodossa:

<https://tietokayttoon.fi/documents/1927382/2116852/Policy+Brief+VNK+yritt%C3%A4j%C3%A4ekosysteemit+0903.pdf/05ccb22f-f9bb-4d43-8ec0-b92aed946bfa?version=1.0>

Suomen Yrittäjät (2018a). Yrittäjyyden pelikirja korkeakouluille – Suositukset yrittäjyyden edistämiseksi. Saatavilla www-muodossa:

https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/yrittajyyden_pelikirja_korkeakouluille_0.pdf

Suomen Yrittäjät (2018b). Yrittäjyyden pelikirja korkeakouluille – Toimet yrittäjyyden edistämiseksi. Saatavilla www-muodossa: [http://www.arene.fi/wp-](http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/Yritt%C3%A4jyysuositukset/Pelikirja%20t%C3%A4ytett%C3%A4v%C3%A4%20Yritt%C3%A4jyysuositukset.pdf)

[content/uploads/Raportit/2018/Yritt%C3%A4jyysuositukset/Pelikirja%20t%C3%A4ytett%C3%A4v%C3%A4%20Yritt%C3%A4jyysuositukset.pdf](http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/Yritt%C3%A4jyysuositukset/Pelikirja%20t%C3%A4ytett%C3%A4v%C3%A4%20Yritt%C3%A4jyysuositukset.pdf)